

ΕΝΑ ΑΝΟΙΧΤΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΛΠΙΔΕΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΔΕΚΕΜΒΡΗ

ΣΤΙΣ 6ΜΜ

**ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΤΟΥ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ «ΚΟΜΜΟΥΝΑ»**

ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ

ΚΟΜΜΟΥΝΑ

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ 67

Δύο περίπου χρόνια πριν, το Νοέμβριο του 2016, ιδρύθηκε το Ινστιτούτο κοινωνικής, οικονομικής και ιστορικής έρευνας Κομμούνα και ο αντίστοιχος πολυχώρος που περιλαμβάνει και το βιβλιοπωλείο των εκδόσεων «Red Marks». Δεν ήταν ένα εύκολο εγχείρημα ούτε μια αυτονόητη επιλογή. Σε μια συγκυρία που σημαδεύτηκε από τη συνθηκολόγηση του ΣΥΡΙΖΑ, την υποχώρηση της ταξικής πάλης καθώς επίσης και από ένα κύμα απογοήτευσης, διαψεύσεων και κόπωσης στον κόσμο του κινήματος και της Αριστεράς, η διάχυτη ροπή συνηγορούσε προς την αναδίπλωση. Εμείς επιλέξαμε να επιχειρήσουμε να απαντήσουμε στη διαμετρικά αντίθετη κατεύθυνση. Εκτιμήσαμε ότι η καλύτερη μέθοδος να αντιμετωπίσουμε την αρνητική καμπή της συγκυρίας - την ανάγκη για απολογισμό, για ανοιχτή συζήτηση μεταξύ τμημάτων του κινήματος και της Αριστεράς, την απαίτηση για ανίχνευση των λαθών και των ανεπαρειών του προηγούμενου κύκλου με στόχο την αντιμετώπισή τους, την εμβάθυνση στη θεωρία και την ιστορία αλλά και στις σύγχρονες ανάγκες για επίκαιρη ανάλυση και δράση - ήταν να αναλάβουμε το καθήκον να ανταποκριθούμε στις ανάγκες με αναβαθμισμένο τρόπο, με «φυγή προς τα μπρος». Τολμήσαμε να ιδρύσουμε ένα Ινστιτούτο και να εγκαταστήσουμε ένα νέο χώρο πολλαπλών δυνατοτήτων και λειτουργιών με «ανοιχτό» χαρακτήρα στις δυνάμεις του κινήματος και της μαχόμενης ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, της ριζοσπαστικής διάνοησης και του πολιτισμού. Ένα χώρο συνεύρεσης και ώσμωσης, συζήτησης και αντιπαράθεσης, ενημέρωσης, θεωρητικής αναζήτησης και έρευνας, τέχνης και πολιτισμού, πάντα με το βλέμμα στραμμένο στη δράση. Με το βλέμμα στραμμένο στους/στις νεότερους/ες που θα πάρουν τη σκυτάλη στους αγώνες που έρχονται. Σήμερα, δύο χρόνια μετά, παρά τις δυσκολίες και τις επιμέρους αποτυχίες και παρά το γεγονός ότι το ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο παραμένει αρνητικό, με τον άνεμο της απογοήτευσης και της αναδίπλωσης να εξακολουθεί να σφυρίζει, εκτιμούμε ότι δε διαψευστήκαμε. Η χρησιμότητα του εγχειρήματος για τις ανάγκες και τις προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει η σύγχρονη κοινωνική και πολιτική πάλη έχει αναδειχθεί, τόσο από το πλήθος και τη σύνθεση της συμμετοχής στις ποικίλες δραστηριότητές του, όσο και από τα περιεχόμενα στα όποια έχει κληθεί να ανταποκριθεί, άλλοτε ικανοποιητικά και άλλοτε με σημαντικές ελλείψεις και δυσκολίες. Με τα παραπάνω δεδομένα, σήμερα επανερχόμαστε, αποφασισμένοι/ες να αναβαθμίσουμε την προσπάθεια, εμπλουτίζοντας τα περιεχόμενά της, με ακόμα μεγαλύτερη τόλμη τόσο στον «ανοιχτό» χαρακτήρα της απεύθυνσης, των συνεργασιών, της συλλογικής λειτουργίας, όσο και της ενίσχυσης της αυτενέργειας και της ανάληψης πρωτοβουλιών.

ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΣΤΕΡΕΟ ΕΔΑΦΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο απολογισμός είναι πάντοτε χρήσιμος, ιδιαίτερα όμως όταν συνοδεύεται από συμπεράσματα και προτάσεις για τη συνέχεια. Σε αυτό το πλαίσιο θα θέλαμε να κινηθούμε, με ειλικρίνεια, πατώντας στο στέρεο έδαφος δύο χρόνων πεπραγμένων. Στα δύο αυτά χρόνια λειτουργίας διοργανώθηκαν συνολικά 88 εκδηλώσεις, παρουσιάσεις, εκθέσεις, παραστάσεις, προβολές κ.λ.π. Ανάμεσα σε αυτές θα θέλαμε να σταχυολογήσουμε ορισμένες, ενδεικτικές του χαρακτήρα και της κατεύθυνσης της συνολικής προσπάθειας.

Δυο μεγάλα ιστορικά αφιερώματα διοργανώθηκαν το 2017 και το 2018 αντίστοιχα, επιχειρώ-

ντας, έναντι της επετειακής και καθιερωμένης, μια πολυδιάστατη προσέγγιση στα θέματα με πλήθος ομιλητών/τριων. Το πρώτο αφορούσε στην Οκτωβριανή Επανάσταση, περιλαμβάνοντας 5 εκδηλώσεις και 2 βιβλιοπαρουσιάσεις, ενώ το δεύτερο στο Μάη του '68, με έναν κύκλο συνολικά 10 εκδηλώσεων. Ταυτόχρονα, διοργανώθηκαν θεωρητικές συζητήσεις-εκδηλώσεις, όπως αυτή για την καπιταλιστική κρίση με τον Γιάννη Μηλιό, αλλά και για την μαρξιστική συζήτηση στις δεκαετίες '60 και '70, αναφορικά με δύο μαρξιστές διανοητές, τον Λουί Αλτουσέρ και τον Νίκο Πουλαντζά. Επίσης, οργανώθηκαν δύο κύκλοι μαρξιστικών σεμιναρίων για την οικονομία, ο πρώτος με τον Ηλία Ιωακείμογλου και ο δεύτερος με τον Σταύρο Τομπάζο. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη διοργάνωση ενημε-

ωτικών εκδηλώσεων για διεθνή πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα με διεθνείς ομιλητές/τριες που μετέφεραν με άμεσο, έγκυρο και ζωντανό τρόπο τις εμπειρίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Ενδεικτικά: α) «Η Γαλλία σε κρίση» με τον Σαρλ Αντρέ Ιντρί, β) «Οι ΗΠΑ στην εποχή του Τραμπ» με τον Άχμεντ Σόκι και την Σάρον Σμίθ, γ) σειρά εκδηλώσεων για την Παλαιστίνη με ομιλητές τον Ταουφίκ Χαντάντ και τον Ομάρ Χασάν, δ) εκδηλώσεις για την Καταλονία με Ισπανούς αγωνιστές να παρεμβαίνουν κ.α.

Συστηματική προσπάθεια έγινε, επίσης, στην διοργάνωση βιβλιοπαρουσιάσεων τόσο των εκδόσεων «Red Marks» με σημαντικούς τίτλους όπως, «Η άνοδος των Μπολσεβίκων στην Εξουσία» του Αλεξάντερ Ραμπίνοβιτς, αλλά και άλλων επιλεγμένων εκδόσεων όπως «Η γυναίκα της Αντίστασης» της Τασούλας Βερβενιώτη. Παράλληλα, έγινε προσπάθεια να ανταποκριθούμε σε σημαντικά επίδικα της επικαιρότητας τόσο της κεντρικής πολιτικής όσο και των λεγόμενων θεματικών περιεχομένων, με εκδηλώσεις-συζητήσεις για την αντιρατσιστική και αντιφασιστική πάλη, το φεμινιστικό και LGBTQI κίνημα, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και τον οικοσοσιαλισμό κ.α.

Ξεχωριστή σημασία, αποδίδουμε, στη δραστηριότητα που αναπτύχθηκε γύρω από θέματα τέχνης και πολιτισμού, με προβολές ντοκιμαντέρ και κινηματογραφικών ταινιών, λογοτεχνικές παρουσιάσεις, εκθέσεις σκίτσου, μουσικές βραδιές και θεατρικές παραστάσεις.

Στόχευση και παρακαταθήκη όλης της παραπάνω δραστηριότητας αποτελεί το γεγονός ότι πέρα από όσους/ες συστηματικά λαμβάνουν μέρος στο εγχείρημα, ένα πλήθος αγωνιστών/στριών του κινήματος, ακτιβιστών/στριων, μελών οργανώσεων και κομμάτων της Αριστεράς, αλλά και του αντιεξουσιαστικού χώρου, θεωρητικών, καλλιτεχνών, ιστορικών, οικονομολόγων, κοινωνιολόγων και δημοσιογράφων συμμετείχαν σε πολλές από τις παραπάνω δραστηριότητες. Ενδεικτικά αναφέρουμε τον Στάθη Κουβελάκη, την Ελένη Πορτάλιου, τον Πέτρο Παπακωνσταντίνου, τον Ερίκ Τουσέν, τον Τάκη Μαστρογιαννόπουλο, τον Χρήστο Κεφαλή, τον Χάιμε Παστόρ, τον Δημήτρη Λιβιεράτο, τον Παναγιώτη Λαφαζάνη, τον Χρήστο Τουλιάτο, τον Παναγιώτη Σωτήρη, τον Δημήτρη Σαραφινό, τον Νίκο Γουρλά, τον Γιώργο Βελεγράκη, τον Δημοσθένη Παπαδάτο, τον Γιάννη Κιμπούρο, τον Μανώλη Κοζαδίνο, τη Χρυσάνθη Αυλάμη, τον Δημήτρη Κουσουρή, τον Περικλή Κοροβέση, τον Μάριο Λώλο, τον Αντώνη Νικολόπουλο (Solour) και τον Φοίβο Αρβανίτη μεταξύ δεκάδων άλλων.

Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να σημειώσουμε ότι το Ινστιτούτο και ο πολυχώρος

Κομμούνα, ως εναλλακτικός πολυχώρος της Αριστεράς βασίζεται αποκλειστικά στη συνεισφορά των συμμετεχόντων/ουσών, στους/στις αναγνώστες/στριες, στους/στις επισκέπτες/τριες και στους/στις φίλους/ες της.

Σε αυτό το πλαίσιο εκδώσαμε την Κάρτα Φίλων της Κομμούνας με ετήσια ή μηνιαία συνδρομή των 50 € και των 5 € αντίστοιχα. Με τη συνδρομή αυτή παρέχεται επιπρόσθετη έκπτωση 10% στο βιβλιοπωλείο “Red Marks”, αποστέλλεται τακτικό Δελτίο Φίλων της Κομμούνας με επιλεγμένη διεθνή αρθρογραφία, ενώ παρέχεται, ετησίως, δωρεάν ένας τόμος «πρακτικών» επιλεγμένων εκδηλώσεων, παρουσιάσεων και σεμιναρίων. Δυστυχώς, στο τελευταίο αυτό καθήκον δεν κατορθώσαμε, μέχρι στιγμής, να ανταποκριθούμε.

Πέρα, όμως, απ’ όσα καταφέραμε να κάνουμε με τις όποιες ελλείψεις, ανεπάρκειες και αδυναμίες, που προφανώς είναι πολλές, θα θέλαμε να αναφερθούμε σε όσα δεν καταφέραμε να κάνουμε. Σημαντική έλλειψη που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση, αποτελεί το γεγονός ότι τόσο το Ινστιτούτο, όσο και ο πολυχώρος Κομμούνα δεν διαθέτουν έως σήμερα δικό τους site.

Η προβολή των δραστηριοτήτων γίνεται, έως σήμερα, είτε μέσω της αντίστοιχης σελίδας του facebook <https://www.facebook.com/kommouna/>, είτε μέσω του συνδεδεμένου site του Rproject <https://rproject.gr/>. Στόχος του Ινστιτούτου αποτελούσε η συγκρότηση και λειτουργία ερευνητικών ομάδων σε σειρά αντικειμένων και θεμάτων, ώστε να παραχθεί πρωτότυπη έρευνα, με δυνατότητα να παρουσιαστεί αλλά και να δημοσιευτεί. Ακόμη, στους στόχους του Ινστιτούτου εντασσόταν η αρχειοθέτηση και η ψηφιοποίηση πρωτότυπου υλικού που είτε είναι διαθέσιμο, είτε μπορεί να συγκεντρωθεί, ώστε να είναι διαθέσιμο στα μέλη και τους φίλους του Ινστιτούτου, αλλά και σε όποιον/α χρειαστεί να ανατρέξει σε αυτό.

Παράλληλα με το παραπάνω, στόχο του Ινστιτούτου αποτελούσε η δημιουργία οργανωμένης πολιτικής-θεωρητικής βιβλιοθήκης διαθέσιμης στο χώρο, σε φίλους/ες, αλλά και σε νέους, και όχι μόνο, ερευνητές/τριες.

Τέλος, επιδίωξή μας ήταν τόσο το Ινστιτούτο, όσο και ο πολυχώρος να λειτουργεί στηριζόμενος, κατά βάση, στην τακτική λειτουργία των συνελεύσεων του και στις αντίστοιχες ομάδες που θα συγκροτούνταν μέσα από αυτές, ανάλογα με τις ανάγκες, τα περιεχόμενα και τα αντίστοιχα ενδιαφέροντα, ώστε να ενισχυθούν η αυτενέργεια, οι νέες ιδέες, αλλά και η οργανωμένη συλλογική λειτουργία. Αυτό δεν έχει γίνει, μέχρι σήμερα, εφικτό σε έναν ικανοποιητικό για εμάς βαθμό.

ΣΚΕΨΕΙΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΒΗΜΑ...

Τόσο το Ινστιτούτο, όσο και ο πολυχώρος Κομμούνα ιδρύθηκαν από και στηρίχθηκαν στις δυνάμεις του Κόκκινου Δικτύου, χωρίς όμως να περιορίζονται σε αυτές. Εξ' αρχής η πρόθεσή μας ήταν να απευθυνθούμε με έναν σταθερό, ανοιχτό και συνεπή τρόπο σε ευρύτερες δυνάμεις του κινήματος και της Αριστεράς, με ενίσχυση των συνεργασιών, της συμμετοχής, των κοινών πρωτοβουλιών και του διαλόγου. Σήμερα, μετά από δύο χρόνια λειτουργίας, θεωρούμε ότι υπάρχουν τα απαραίτητα δείγματα γραφής και η καλλιέργεια των απαραίτητων σχέσεων εμπιστοσύνης και ειλικρινούς συνεργασίας με ευρύτερες δυνάμεις και ανθρώπους.

Με δεδομένο ότι η Κομμούνα κινείται στο πλαίσιο της μαρξιστικής και διεθνιστικής θεωρητικής και πολιτικής παράδοσης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε περιεχόμενα όπως το αντιρατσιστικό-αντιφασιστικό, το οικοσοσιαλιστικό και το φεμινιστικό - LGBTQI, όπως επίσης και στα περιεχόμενα της τέχνης και του πολιτισμού, θέτουμε στους εαυτούς μας το καθήκον να απευθύνουμε κάλεσμα συμμετοχής, αναβάθμισης συνεργασιών αλλά και ανάληψης πρωτοβουλιών σε όλους/ες όσους/ες έχουμε συνεργαστεί, έχουμε βαδίσει μαζί ή μοιραζόμαστε κοινές αγωνίες και προβληματισμούς.

Επιδίωξή μας είναι να ενισχύσουμε και να διευρύνουμε τη συνέλευση της Κομμούνας με νέες συμμετοχές, τόσο με όσους/ες έχουμε κατακτήσει μια σταθερή σχέση συνεργασίας, όσο και με όλους/ες εκείνους/ες που θεωρούν ότι τέτοια εγχειρήματα έχουν κάτι να προσφέρουν, στο παρόν αλλά και στο μέλλον, στην υπόθεση της πάλης για την κοινωνική χειραφέτηση. Άμεσος στόχος μας παραμένει η δημιουργία, μέσα από τη συνέλευση, ομάδων εργασίας (π.χ. ερευνητικών, πολιτιστικών, θεματικών, αρχείου), οι οποίες λειτουργώντας συλλογικά, θα αποτελέσουν την καρδιά της ζωής του Ινστιτούτου, ενώ παράλληλα θα έχουν την ευθύνη των αποφάσεων και της οργάνωσης γύρω από το αντικείμενο ενδιαφέροντός τους, αναλαμβάνοντας και τις

αντίστοιχες πρωτοβουλίες. Κάθε δημιουργική και χρήσιμη ιδέα και πρόταση είναι για εμάς ευπρόσδεκτη. Ιδιαίτερη μέριμνα θα καταβάλλουμε στην προσπάθεια δημιουργίας ερευνητικών ομάδων από νέους/ες, και όχι μόνο, ερευνητές/τριες, για την παραγωγή πρωτότυπης ριζοσπαστικής έρευνας.

Σε αυτό το πλαίσιο φιλοδοξούμε να έχουμε τη δυνατότητα για τις πρώτες εκδόσεις του Ινστιτούτου Κομμούνα, αξιοποιώντας την υποδομή και την εμπειρία των συνδεδεμένων εκδόσεων «Red Marks». Στον άμεσο προγραμματισμό μας βρίσκεται η διοργάνωση ακόμα περισσότερων επιμορφωτικών σεμιναρίων και διαλέξεων, με έμφαση στους/στις νεότερους/ες (αλλά όχι μόνο) συντρόφους/ίσσες - συναγωνιστές/στριες. Σημαντική δουλειά έχουμε επίσης να κάνουμε στον τομέα της οργάνωσης και της συλλογής αρχειακού υλικού, όσο και στη δημιουργία, κατά το δυνατό, ενημερωμένης βιβλιοθήκης. Θεωρούμε αυτές τις υποδομές εξαιρετικά αναγκαίες τόσο για ερευνητικούς σκοπούς, όσο και την διαρκή διαδικασία της αυτομόρφωσης. Η ενίσχυση των δραστηριοτήτων που αφορούν στην τέχνη και στον πολιτισμό, αποτελούν για εμάς προτεραιότητα.

Ως εκ τούτου, θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για την οργάνωση παρουσιάσεων λογοτεχνίας και ποίησης, εκθέσεων φωτογραφίας, σκίτσου, ζωγραφικής κ.α., κινηματογραφικών προβολών, μουσικών βραδιών, θεατρικών παραστάσεων, καθώς επίσης και για τη διάθεση του χώρου σε καλλιτέχνες που θέλουν να παρουσιάσουν τη δουλεία τους.

Ο πολυχώρος Κομμούνα ήδη, από την ίδρυσή του, διατίθεται σε κινηματικές και τοπικές συλλογικότητες, σε σωματεία, σε φοιτητικές και καλλιτεχνικές ομάδες και γενικότερα σε ομάδες ή συλλογικότητες που θέλουν να πραγματοποιήσουν συναντήσεις ή εκδηλώσεις. Αυτήν τη λειτουργία θέλουμε να την ενισχύσουμε ώστε ο πολυχώρος συνολικά να αποτελεί ένα ζωντανό χώρο συνεύρεσης. Κάθε «Κομμούνα» συμβολίζει και εξαρτάται από το «κοινό» της συμμετοχής, της αυτενέργειας και της συλλογικότητας. Το ίδιο ισχύει και για την Κομμούνα στο 67 της Ιουλιανού...